

TERVEHDYS VASTASYNTYNEEN KOTIIN

Tuomme luokse Jeesuksen,
rakkaan lapsen pienoisen.
Hän saa turvan kestävän,
kasteen lahjan elämän.

virsi 218

HYVÄT VANHEMMAT

Tervehdin teitä lapsenne syntymän johdosta. Iloitsen kanssanne ja toivotan teille ja pienokaisellenne Jumalan siunausta. Tällä tervehdyksellä tahdon myös opastaa teitä kasteen suunnittelussa.

KASTEEN SOPIMINEN

Kastejuhla on lapsen ensimmäinen juhla. Kasteesta voidaan sopia puhelimitse kirkkoherranviraston kanssa mieluiten kaksi viikkoa ennen toivottua kastepäivää. Virastossa sovitaan kastepäivästä, kastavasta papista sekä kastejuhlapaikasta.

Kaste voidaan toimittaa kirkossa, kotona tai muussa sopivassa tilassa.

Kaste voidaan liittää myös osaksi sunnuntain jumalanpalvelusta.

Suosittelimme, että kastejuhla järjestettäisiin sunnuntaina. Ns.

perhepappi voi tulla myös oman seurakunnan ulkopuolelta.

Kasteessa tulee olla *läsnä vähintään kaksi luterilaisen kirkon*

konfirmoitua jäsentä kummeina. Lisäksi kummeina voi olla muita

henkilöitä, jotka ovat jäseninä lapsikasteen hyväksyvässä kirkossa.

Varaathan kasteen *kahden kuukauden sisällä* vauvan syntymästä!

Kirkkoherranviraston osoite on Kyntäjäntie 1, puh. 06 2342 311.

Virasto on avoinna ma-pe 9-14, to 9-16.

KASTEKESKUSTELU

Kastava pappi ottaa perheeseen yhteyttä ja sovitaan kaste keskustelun ajankohta. Keskustelussa juhlan kulku käydään yksityiskohtaisesti läpi

kastavan papin kanssa noin viikkoa ennen tapahtumaa. Siinä sovitaan virsistä, avustajien tehtävistä, muista käytännön järjestelyistä sekä täytetään kasteilmoitus. Kaste keskustelu tapahtuu lapsen kotona, kirkkoherranvirastossa tai puhelimesta.

LAPSEN NIMET

Kastejuhlassa vanhemmat antavat lapselle nimen. Kastejuhlan yhteydessä nimi julkistetaan ja otetaan virallisesti käyttöön. Etunimiä koskeva lainsäädäntö on varsin joustava. Nimilain mukaan etunimiä tulee olla vähintään yksi, mutta enintään kolme. Tärkeätä on varmistautua siitä, että lapselle valitut nimet ovat hyväksyttävät ja lainmukaiset. Etunimien hyväksyttävyyden ratkaisee nykyisin maistraatti. Nimistä on hyvä keskustella etukäteen kaste papin kanssa.

Jos vanhemmilla on yhteinen sukunimi, lapsi saa luonnollisesti sen nimen. Jos vanhemmilla on eri sukunimet, vanhemmat voivat valita kumman sukunimen lapsi saa. Jos vanhemmat eivät ole naimisissa keskenään ja lapselle halutaan antaa isän sukunimi, isyys tulee vahvistaa neuvolassa ennen syntymää tai maistraatissa hyvissä ajoin ennen kastepäivää ja siitä tulee näyttää todistus kaste papille.

KASTEPUKU

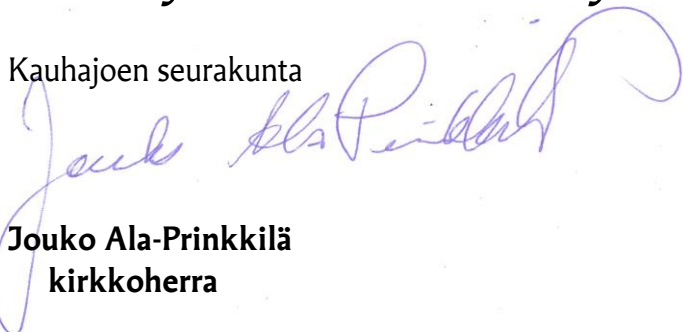
Kirkkoherranvirastosta voi maksutta lainata kaste pukua.

KASTEASIAKIRJAT

Papille annetaan kaste ilmoitus sekä kummien tarkistuslomake.

Iloista ja siunattua kaste juhlaa!

Kauhajoen seurakunta

Jouko Ala-Prinkkilä
kirkkoherra

Kastejuhlan valmistelu

Kotona vietettävässä kastejuhlassa arki ja pyhä kohtaavat, kun tuttuun olohuoneeseen rakennetaan kastepöytä ristiäisiä varten. Kastejuhlan väri on valkoinen, kirkkauden, ja viattoman puhtauden väri. Kastepöytä peitetään *valkoisella liinalla*. Pöydälle asetetaan *kastemalja, kynttilä ja Raamattu*. Vauvan pään pyyhkimistä varten tarvitaan *pieni valkoinen liina*. Kukkakimppu voi koristaa kastepöytää.

Kastemalja voi olla mikä tahansa kaunis astia, johon mahtuu kastamiseen tarvittava määrä vettä. Monissa suvuissa on kastemalja, joka on ollut käytössä useissa perhejuhlissa, juhlistaen suvun jatkumista.

Ennen kastejuhlan alkua lapsi puetaan valkoiseen kastepukuun. Lapsi voi olla kasteen aikana kummin, vanhemman tai isovanhemman sylissä. Kastemaljaan kaadetaan sopivan lämmintä vettä ja kastepöydän kynttilä sytytetään. Kastepappi tuo mukanaan lapsen kastekynttilän, jonka hän sytyttää kastepöydän kynttilästä kasteen yhteydessä ja ojentaa sitten lapsen vanhemmille.

Kastetoimitus alkaa ja päättyy virrellä. Virret valitaan etukäteen kaste keskustelussa. Sopivia virsiä ovat esim. 217, 218, 490, 498 ja 499 sekä uudessa virsikirjassa olevat laulut nro 806-810.

Kastejuhlan yhteydessä vanhemmilta voidaan kysyä lapsen nimi. Yhdessä vanhemmille ja kummeille voidaan esittää kysymys: "Tahdotteko te yhdessä seurakunnan kanssa huolehtia lapsen kristillisestä kasvatuksesta?" Sama voidaan ilmaista myös kehotuksen muodossa. Kummit voivat olla mukana kohottamassa kastemaljaa, kuivaamassa lapsen päätä ja siunaamassa lasta yhdessä vanhempien kanssa. Lasten evankeliumin lukeminen kastetoimituksessa sopii myös kummin tehtäväksi. Perheen muut lapset, kummit, isovanhemmat ja muut kastevieraat voivat osallistua mm. rukousten laatimiseen ja lukemiseen.

Kastetoimituksen kulku:

Virsi

Alkusiunaus

Johdantosanat

Psalmi

Kysymykset tai kehotus

- Vanhemmat, minkä nimen olette antaneet lapsellenne?
- Vanhemmat, tahdotteko, että hänet kastetaan kristilliseen uskoon?
- Vanhemmat ja kummit, tahdotteko yhdessä seurakunnan kanssa huolehtia siitä, että lapsi saa kristillisen kasvatuksen?
- tai pappi lausuu: Vanhemmat, te olette antaneet lapsellenne nimen _____. Tänäpä hänet kastetaan kristilliseen uskoon. Vanhemmat ja kummit, pyhä kaste velvoittaa teitä yhdessä seurakunnan kanssa huolehtimaan siitä, että lapsi saa kristillisen kasvatuksen

Ristinmerkki

- pappi tekee ristinmerkin lapsen otsaan ja rintaan

Rukous

Raamatunlukua

Kastepuhe

- voi olla myös kastejuhlan päätteeksi Lasten evankeliumi Markus 10:13-16, joku kasteväestä, esim. kummi lukee evankeliumin

Kastekäsky Matteus 28:18-20

Uskontunnustus

Kaste

- pappi kastaa lapsen kolmiyhtheisen Jumalan nimeen kolme kertaa vettä lapsen päähän valellen
- joku kummeista voi nostaa ja ojentaa kastemaljan ja pyyhkiä lapsen pään kasteen jälkeen
- pappi, vanhemmat tai kummit siunaavat lapsen
- pappi sytyttää kastekynttilän ja ojentaa sen vanhemmille

Yhteinen esirukous

- pappi yksinään tai lapsen läheisten kanssa yhdessä

Isä meidän-rukous

Herran siunaus

Virsi

Kasteeseen liittyviä perinteitä

Lapsen kastepuku

Puvun valkoinen väri symbolisoi viattomuutta ja taivaallista juhlapukua. Suomessa kastemekko yleistyi 1920-luvulla. Puvun koristeena oli selkä- ja rintakappaleisiin kiinnitetyt rusetit, jotka olivat tytöillä punaiset ja pojilla siniset.

Kastepuu Kauhajoen kirkossa

Kauhajoen kirkossa on erityinen Kastepuu. Se kuvaa seurakuntaa. Kun seurakuntaan liittyy uusi jäsen kasteen kautta, on kuin seurakuntapuuhun puhkeaisi uusi lehti.

Kastepuuhun saavat oman lehtensä kaikki kastetut lapset, vanhempien niin halutessa.

Vanhemmat, kummit tai sisarukset voivat tulla itse kiinnittämään lehden siinä jumalanpalveluksessa missä kastetun lapsen nimi luetaan. Lehden laittaminen puuhun on konkreettinen merkki siitä, että lapsi on otettu seurakunnan rakkaaksi jäseneksi.

Kastepuu muistuttaa meitä siitä, että kaikkein pienimmät ovat Jumalalle erityisen rakkaita. Olemme kiitollisia uusista seurakuntalaisista ja suljemme heidät seurakunnan rukouksiin.

Suosittu etunimet

Monessa suvussa on tapana ottaa lapselle ainakin toiseksi nimeksi nimi suvun nimistöstä. Kristikunnassa on ollut tapana nimetä lapset esikuvallisten kristittyjen mukaan. Monet heprealaiset, kreikkalaiset ja latinalaiset nimet ovat taipuneet myös suomen kieleen sopiviksi. Petroksesta on tullut Pietari, Pekka ja Petteri. Vanhan testamentin Hannahista taas Hanna, Anna, Annikki, Anneli, Anu, Johanna, Jenni ja Janina. Maria tytön nimenä on säilynyt suosituimpana nimenä jo vuosisadan.

Uudistuneessa kastekaavassa lapsen nimi kerrotaan jo toimituksen alussa. Kastevieraat pystyvät keskittymään toimitukseen paremmin, kun ei tarvitse odottaa lapsen nimeä. Samalla painottuu kasteen todellinen merkitys.

Kummit

Kummit ovat lapsen elämässä tärkeitä ihmisiä, turvallisia aikuisia ja ystäviä. Kummina oleminen on paitsi tehtävä myös mahdollisuus läheiseen ihmissuhteeseen, huolenpitoon ja ystävyyteen. Juuri huolenpidossa ja ystävyydessä toteutuvat kristittynä elämisen periaatteet ja lähimmäisen rakkaus. Siksi kummien on oltava evankelisluterilaisen kirkon konfirmoituja jäseniä. Kummin tärkein tehtävä on rukoilla lapsen puolesta.

Kahden luterilaisen kummin lisäksi lapsella voi olla kummina myös henkilö, joka kuuluu sellaiseen kirkkoon, joka hyväksyy kirkkomme toimittaman lapsikasteen. Vaikka kummi ei pääsisikään mukaan kastejuhlaan, hän voi toimia lapsen kummina. Kummeja ei voi vaihtaa eikä kummeilta ottaa pois tehtävänsä kastetoimituksen jälkeen. Kummien lisääminen on kuitenkin mahdollista erityisistä syistä. Kastejuhlassa kummit toimivat todistajina. Jos vähintään kaksi heistä ei ole läsnä, tarvitaan kaksi muuta henkilöä todistamaan toimitusta.

Kummilahjat

Kummiuden alkuaikoina oli tärkeä turvata lapsen tulevaisuus kummilahjoilla, joten lapselle oli löydettävä mahdollisimman varakas kummi. Hopealusikka oli tärkeä osa varallisuutta, mutta oli sille arkinenkin merkitys: bakteerit eivät kasva jalometallissa, joten hopeinen vauvanruokalusikka oli hygieeninen käytössä. Nykyään kummilahjat ovat enemmänkin symbolisia hyvän tahdon osoituksia. Vaikka kummilahjojen kirjo on nykyään laaja, on kummilusikka säilynyt edelleen yhtenä suosikkilahjana. Lahjoja tärkeämpää on kuitenkin pitää yllä läheistä suhdetta kummilapseen.

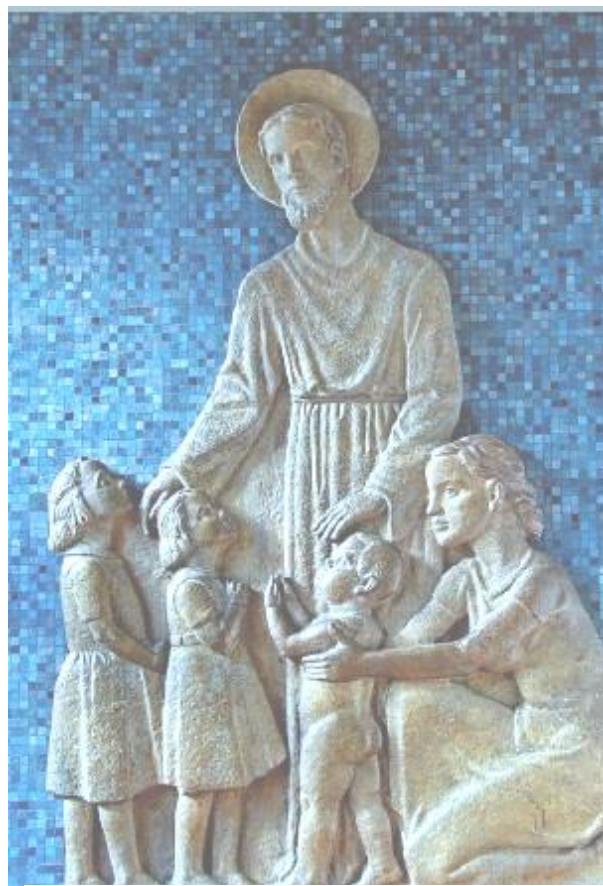
Miten kerron lapselle kasteesta?

Lapselle on aikanaan tärkeää saada kuulla omista ristiäisistään. Oikea hetki voi olla silloin, kun lapsi itse kysyy asiasta tai haluaa kuulla, millainen hän oli vauvana. Joskus avain kasteesta kertomiselle on, kun lapsi kysyy nimensä alkuperää. Myös sisarusten tai lähisukulaisten kastejuhlan järjestelyt ja toimituksen kulku herättävät kysymyksiä. Kun kasteesta kerrotaan lapsen kehitystason mukaisesti, kasteen merkitys avautuu lapselle.

Pienelle lapselle voi kasteesta kertoa katsomalla valokuvia tai videota hänen omasta kasteestaan. Voi myös laulaa kastevirsiä. Lapsi on luonnollisesti kiinnostunut tapahtumasta, jossa hänen nimensä vahvistettiin, jossa juhlittiin hänen syntymäänsä ja jossa hän liittyi seurakuntaan.

Kun vanhemmat tai kummit valmistautuvat kertomaan lapselle kasteesta, he voivat miettiä vastauksia seuraaviin kysymyksiin: Mitä ajattelin ja rukoilin, kun katsoin kastettavaa pienokaista? Keitä juhlassa oli mukana? Missä tilassa kaste toimitettiin? Mistä kastepuku ja kastemalja olivat peräisin? Kuka toimitti kasteen? Mitä virsiä veisattiin?

Kaste on ainutkertainen juhla. Siksi se on tärkeä lapselle.

Jeesus siunaa lapsia-reliefi on Kauhajoen kirkossa, lasten tilan, Pikkukirkon seinällä.